

BOSNA I HERCEGOVINA
 PARLAMENTARNA SKUPŠTINA
 PREDSTAVNIČKI DOM

Komisija za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil

Broj: 01/5-011-457/02.

Sarajevo, 15.05. 2002. godine.

Z A P I S N I K

Sa 16. sjednice Komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil održane 08.05.2002.
 godine sa početkom u 10 sati.

Šesnaestoj sjednici Komisije prisustvovali su:

- Brka Osman, predsjedavajući komisije,
- Jovanović Miloš, zamjenik predsjedavajućeg komisije,
- Grabovac Miro, zamjenik predsjedavajućeg komisije,
- Osmanović Bahrija, član Komisije,
- Kamberović Violeta, član komisije,
- Cuplov Mustafa, član Komisije i
- Filipović Omer, član Komisije.

Odsustvovali su Stokić Dušan i Majdandžić Franjo, članovi Komisije.

Na sjednicu su pozvani predstavnici univerziteta u Bosni i Hercegovini u svojstvu članova proširenog Organizacionog odbora Okruglog stola «Jačanje parlamentarnog angažiranja u zaštiti ljudskih prava u Bosni i Hercegovini» ali se pozivu nisu odazvali.

Sjednici je prisustvovao i g-din Niall Johnston, iz OSCE BiH, šef projekta «Projekt podrške Parlamentu» sa prevodiocem, kao i Javier Leon Diaz iz OSCE-a , kao i predstavnik «Jutarnjih novina» iz Sarajeva.

Za sjednicu je usvojen slijedeći

DNEVNI RED:

01. Usvajanje zapisnika sa nastavka 15. sjednice Komisije,
02. Informiranje o dosadašnjim i utvrđivanje budućih aktivnosti na organiziranju Okruglog stola «Jačanje parlamentarnog angažovanja u zaštiti ljudskih prava u Bosni i Hercegovini» kojeg organizuje ova Komisija,
03. Rasprava o izvještajima sa obilazaka područja Bosne i Hercegovine,
04. Upoznavanje o informacijama o podjeli građevinskog materijala stradalnicima Domovinskog rata Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine i Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida obrambeno oslobodilačkog rata, Federalnog ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata,
05. Tekuća pitanja.

Ad – 1 Usvajanje zapisnika sa nastavka 15. sjednice Komisije

Nakon usvajanja dnevnog reda, predsjedavajući Osman Brka je ukazao na prisustvo gospode iz OSCE-BiH, te predstavnika štampe, odnosno «Jutarnjih novina». Predložio je diskusiju i usvajanje zapisnika sa nastavka 15. sjednice. O zapisniku nije bilo diskusije.

Komisija je jednoglasno usvojila Zapisnik s nastavka 15. sjednice Komisije.

Ad – 2 Informiranje o dosadašnjim i utvrđivanje budućih aktivnosti na organiziranju Okruglog stola «Jačanje parlamentarnog angažovanja u zaštiti ljudskih prava u Bosni i Hercegovini» kojeg organizuje ova Komisija,

U uvodnom izlaganju za drugu tačku dnevnog reda, predsjedavajući Osman Brka je ukazao na osnovne aktivnosti koje su se do sada odvijale po pitanu organizacije Okruglog stola. Ujedno je pročitao spisak do sada pozvanih i predviđenih za pozivanje. Predsjedavajući je istakao značaj održavanja ovog stola i današnje sjednice, očekujući da će se na istoj dogоворити о основним stvarima za održavanje Okruglog stola i utvrditi lista onih koje treba pozvati.

U diskusiji koja je uslijedila, učešće su uzeli svi prisutni članovi Komisije, kao i gosti iz OSCE-a.

Član Komisije i zamjenik predsjedavajućeg g. Miro Grabovac je između ostalog istakao odredene primjedbe na sastav pozvanih ukazavši na okolnost da nisu pozvani svi koji su bili članovi Predjedništva kao što je npr. bio g. Ante Jelavić. Tražio je da se zauzme stav da li da se pozivaju svi koji su bivši članovi Predjedništva, a u tom slučaju da se pozove i g. Jelavić, ili da se ne pozova niti jedan. Ujedno je tražio da se na Okrugli sto pozovu i predjednik Matice Hrvatske Josip Muselimović, zamjenik premijera Vlade Federacije BiH prof. dr. Nikola Grabovac, te prof. dr. Božo Ljubić i direktor MIO Božo Mišura.

Član Komisije, g-da Osmanović Bahrija je podržala listu pozvanih, ističući da treba još pozvati predstavnike Stranke penzinera-umirovljenika Huseina Vojnikovića i zamjenika Salku Isaka.

Član Komisije g-dja Kamberović Violeta se založila za to da se odluči da li može Okruglom stolu prisustvovati bivši član Predsjedništva ili ne.

Član Komisije g. Mustafa Cuplov podržavajući listu pozvanih istakao je da se ne smije zanemariti okolnost da je g. Jelavić smijenio Visoki predstavnik., čije su odluke konačne i obvezujuće. Predložio je da se pored pozvanih pozovu i prof. dr. Ahmet Smajkić i akademik Grujica Žarković.

Član Komisije g. Miloš Jovanović ukazao je na potrebu pozivanja g. Špirića umjesto g. Tokića jer je g. Špirić Nikola postao predsjedavajući Doma Naroda. Ujedno je podržao pozivanje penzionera i predložio da se pozove i predstavnik iz Republike Srpske.

Prisutni gost iz OSCE-a g. Johnston je uzeo riječ i istakao posebnu važnost Okruglog stola za dalju demokratizaciju društva u BiH. Posebno je bitno što Parlamentarna skupština ovo

organizira i to će se odraziti pozitivno na zaštitu ljudskih prava i sloboda u Bosni i Hercegovini.

Na kraju, predsjedavajući je formulirao zaključke koji su usvojeni i to:

- da se intenzivno nastavi aktivnost na organizaciji Okruglog stola,
- da se pozovu u svojstvu prisutnih, svi oni, koje su predložili članovi Komisije,
- da se ne pozivaju bivši članovi Predsjedništva BiH, već učesnici Dejtonskog samita (ovaj zaključak su prihvatili svi članovi Komisije, osim g. Mire Grabovca).

Ad-3. Rasprava o izvještajima sa obilazaka područja Bosne i Hercegovine

Predsjedasvajući Komisije g. Osman Brka je u uvodu istakao aktivnost Komisije i njenih članova, koja se ogleda u obilasku pojedinih regiona Bosne i Hercegovine. Istakao je činjenicu da su grupe formirane na 13. sjednici Komisije još 26. februara 2002. godine, od svojih članova sa zadatkom da posjete odredene općine. Cilj posjete je sagledavanje stanja u oblasti ljudskih prava, izbjeglica, raseljenih lica i povratnika, implementacije Aneksa 7. Opštег okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini, provođenja imovinskih zakona i političko-bezbjednosne situacije u vezi s povratnicima, te nacionalne zastupljenosti u izvršnoj i sudskoj vlasti. Grupe su bile podijeljene na slijedeći način:

Prva grupa u sastavu: Osman Brka, Violeta Kamberović i Miloš Jovanović posjetila je općinu Bijeljina njenu mjesnu zajednicu Janja 01. aprila 2002. godine i općinu Srebrenicu 02.aprila 2002. godine.

Druga grupa u sastavu: Miro Grabaovac – Titan, Cuplov Mustafa i Osmanović Bahrija posjetila je Hercegovačko-neretvanski kanton i općinu Čapljinu 15.04.2002. godine te općine Stolac Ravno i Neum 16. aprila 2002. godine.

Treća grupa u sastavu Omer Filipović i Majdandžić Franjo (trebao biti i član Stokić Dušan, ali je bio bolestan), posjetila je općinu Bihac 04. aprila 2002. godine, te Bosanski Petrovac, Drvar i Bosansko Grahovo 05.aprila 2002. godine.

Članovi Komisije u navedenim općinama trebali su obaviti razgovore sa nadležnim organima i nosiocima najodgovornijih funkcija, a u nekim općinama i sa predstavnicima međunarodnih organizacija na lokalnom nivou, te povratnicima i raseljenim osobama u kolektivnim centrima. Nakon obilazaka postojala je obaveza da se dostave izvještaji, a do održavanja sjednice pristiglo ih je veoma malo. U izvještajima članova Komisije su se trebale navesti aktivnosti članova Komisije prilikom navedenih posjeta i podaci do kojih su tokom posjeta došli u vezi s izbjeglim i raseljenim licima i povratnicima., kao i o nekim drugim pitanjima koja su tretirana, a tiču se ljudskih prava i ravnopravnosti naroda i građana. Govoreći o svojim utiscima predsjedavajući je ukazao je na potrebu pomoći području koje je on obišao kao i drugim regionima, te ukazao na dogovor da članovi koji su obilaziti taj region, traže od svojih matičnih općina simboličnu donaciju koju treba hitno poslati.

Nakon uvoda uslijedila je diskusija.

G. Cuplov Mustafa je istakao da je zadovoljan obilaskom regije i iznenađen je napretkom koji je primjetan u odnosu na raniji obilazak.

G. Filipović je podsјatio da je u pisanim materijalu poslao izvještaj, ali je dodao da je stekao dojam da su obidene općine zaboravljenе i treba ih i dalje obilaziti i tražiti materijalni podstrek u njihovom daljem radu.

G-da Kamberović je istakla da joj je i danas nejasno zašto u Bijeljini ih nisu bili voljni primiti od strane načelnika. Postoji potreba da i Vlada BiH, Vlada F BiH i Republike Srpske pomognu da ljudi normalno žive na tom području jer su utisci više nego loši. Što se tiče Srebrenice, založila se za pomoć koju hitno treba uputiti, a ukazala i na potrebu obnavljanja skaralnih spomenika. U tom kontekstu, ukazala je na postojanje srušene crkve Hrvata iz 16. stoljeća i podržala akciju na njenoj izgradnji, posebno ukazujući na pomoć koju će dati Hrvati iz Posavine.

G.Miro Grabovac je priložio pismeni izvještaj uz napomenu, da je utisak da na terenu nema nacionalne napetosti, ali je izostala pomoć od institucija vlasti. Obilazak je imao koristi. G-da Osmanović je posebno ukazala na potrebu davanja mehanizacije povratnicima u cilju stvaranja održivog povratka.

Na kraju je zaključeno slijedeće:

- aktivnost obilazaka oblasti BiH je veoma velika i treba je podržati i organizirati i dalje,
- u novim obilascima treba obići Kiseljak, Jajce kao i druga mjesta, o kojima će se dogovriti na jednoj od narednih sjednica,
- do slijedećeg petka (11.05.2002.) trebaju se sekretaru Komisije dr. Zijadu Hasiću dostaviti pojedinačni izvještaji da bi se sačinio jedinstven izvještaj kao podloga donošenju zaključaka koji će ići prema Predstavničkom domu,

Ad 4.- Upoznavanje o informacijama o podjeli građevinskog materijala stradalnicima Domovinskog rata Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine i Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida obrambeno oslobodilačkog rata, Federalnog ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata,

Uvod za ovu tačku je dao g. Osman Brka, predsjedavajući ukazujući na okolnost da su do danas Komisiji odstavljeni izvještaji Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine i Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida obrambeno oslobodilačkog rata, Federalnog ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata.

Nakon uvoda, uslijedila je diskusija.

U diskusiji posebno je govorio član Komisije G. Miro Grabovac koji je istakao da temelj raspodjele donacija treba biti Sporazum koji je zaključen kao i Zaključci Vlade Federacije BiH, ali se ni Sporazum niti zaključci vlade ne primjenjuju u ovom slučaju. Donaciju trebaju koristiti svi stradalnici rata, svi pripadnici HVO, a ne selektivno odredene grupe u kojima donaciju primaju pojedinci više puta.

G-da Kamberović je istakla da je upoznata sa činjenicom da pojedinci dobijaju 2 ili više donacija dok drugi nemaju ni materijal za opravkom svojih kuća. U Orašju su u HVO bili i Hrvati i Bošnjaci pa im treba bez razlike na nacionalnost dati donaciju.

U diskusiji su učestvovali i g. Jovanović i g-đa Osmanović podržavajući pravilnu raspodjelu donacije.

Na prijedlog g. Mire Graboveca formulirani su i usvojeni slijedeći zaključci:

- Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH treba da doneše kriterije o raspodjeli donacije od Republike Hrvatske, na osnovu Protokola i na osnovu zaključaka Vlade Federacije BiH,

- Da Vlada Federacije svojim aktom naloži direktno ili obaveže kantonalna ministarstva da donesu normativna akta o raspodjeli donacije,
- Da se Komisiji dostavi informacija o dosadašnjoj raspodjeli sa prikazom kriterija kako se dosadašnja donacija trošila i koga tijela koja vrše raspodjelu, smatraju u kategoriji stradalnika koji ima pravo na donaciju .

Ad 5 - Tekuća pitanja.

Raspravljujući po ovoj tačci dnevnog reda članovi Komisije su istakli slijedeće:

G-đa Kamberović je podsjetila na ranije traženje da se na dnevni red stavi pitanje prava romske nacionalnosti.a g. Brka je napomenuo da će se ta tačka dnevnog reda odmah staviti na dnevni red, kada dođe jedan zbirni izvještaj o ovoj problematici, od Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, koji se očekuje.

G. Jovanović je potencirao pitanje obilaska Haga i pritvorenika koji se tamo nalaze. U vezi toga pitanja se razvila diskusija u kojoj g-đa Kamberović je izrazila svoje protivljenje odlasku članova Komisije smatrajući to troškom za organe vlasti. G. Miro Grabovac je podržao odlaske ističući da ne znači da su ti ljudi krivi i da ne mogu biti nevinji ako se nalaze u pritvoru i da o njima treba i država da vodi računa.. G-đa Osmanović jemišljena da ima razloga i za dolazak i razloga da se ne ide u obilazak Haga. Izrazila je potrebu da se obidu zatvori u BiH i vide uslovi boravka u njima. U tom kontekstu je govorio i g. Brka ističući postojanje čestih situacija koje se dešavaju ljudima u sredstvima informiranja. U štampi se objave optužnice a čovjek uopće ne zna za to dok ne pročita i da o tim stvarima Komisija takođe treba da raspapravlja. G. Cupliov je podržao tok diskusije ukazujući postojanje normativna i za ljude koji izdržavaju kazne i koji su u pritvoru. O tim normativima mora država voditi računa. Na kraju je konstatirano da je ovo problematika koju treba Komisija da češće stavlja na dnevni red i da se o njoj diskutira.

Ovim je završena 16. sjednica Komisije.

Sjednica je završena u 12.30. sati.

SEKRETAR KOMISIJE

Dr. Zijad Hasić

PREDSJEDAVAJUĆI KOMISIJE

Osman Brka